

SZUHAKÁLLÓ
KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2024 - 2029 ÉVEKRE

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
Helyzetelemzés	4
1. Szuhakálló település gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények	9
1.1. 1.1. Befolyásoló körülmények	9
1.2. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései fejlesztési irányai	9
1.3. A vármegyei területfejlesztési programhoz való illeszkedés	10
2. Szuhakálló település gazdasági helyzete és a várható változások	11
2.1. A vagyoni helyzet	11
2.2. A pénzügyi helyzet	14
2.3. Az önkormányzat pénzügyi helyzetét bemutató főbb adatok	15
2.4. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák	16
2.5. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése	20
2.6. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések	22
3. A különböző szintű fejlesztési, szolgáltatási, illetve egyéb programokkal kapcsolatos érintettség	22
4. A gazdasági program	23
4.1. Fejlesztési elképzelések	23
Ipar	23
Idegenforgalom	23
Infrastruktúra	24
4.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése	25
Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok	25
Közfoglalkoztatás	26
4.3. A településfejlesztési politika célkitűzései	26
A településfejlesztés széles nyilvánossága	26
A településfejlesztés átgondoltsága	27
A településterv	27
Felkészülés a pályázatokra	28
Településfejlesztési célok	28
4.4. Az adópolitika célkitűzései	29
A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések	29
Egyéb adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések	30
4.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások	30
Közigazgatás	31
Az épített és természeti környezet védelme	31
A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodás	31
A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés	31
A csatornázás	32
A köztemető fenntartás	32
A helyi közutak és közterületek fenntartása	32

A köztisztaság és településtisztaság fenntartása	34
A helyi tűzvédelem	34
A közbiztonság helyi feladatainak ellátása	34
Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban	34
Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában	35
Gondoskodás az óvodai feladat-ellátásról	35
Általános iskolai oktatás	35
Gondoskodás az egészségügyi ellátásokról	35
Gondoskodás a szociális ellátásról	36
Gyermek- és ifjúsági feladatokról való gondoskodás	36
Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység és a sport támogatása	37
A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása	37
Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése	38
4.6. Befektetés támogatási politika célkitűzései	38
5. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege	38
5.1. Kiadások	38
5.2. Bevételek	38
Összegzés	39
1. melléklet – 1. Mindenképpen megvalósítandó célfokozatok (jele: MM)	40
2. Település fenntartás, önkormányzati működés során jelentkező szolgáltató jellegű tevékenységek	

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

(Mötv. 116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakokra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegyesítenyi vagy módosítani.)

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy a Képviselő-testület megbízatásának időtartama alatt egy **egységes, előre meghatározott célrendszer** szerint működjön, fejlődjön a település.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a vármegyei-, térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítésére és összeállítására.

A Képviselő-testület kinyilvánítja, hogy a jelen gazdasági programban meghatározottakat alkalmazni kell minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, az éves költségvetési rendeletekről, az éves és éven túli kötelezettségvállalásokról szóló döntéseknél.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a polgármester ciklusprogramja;
- a Képviselő-testület és a polgármester döntései;
- az Önkormányzat lakossága által megfogalmazott javaslatok, igények,
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testület ügyel arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek biztosítani kell a **szükséges anyagi eszközöket**, valamint vagyont.

A programban minden célkitűzéshez, felsoroláshoz megadásra kerül a célfokozat, mely a következő lehet:

- mindenképpen megvalósítandó (jele: **MM**)
- kedvező körülmények között megvalósítandó (jele: **KM**)
- megvalósítható (jele: **M**)

Helyzetelemzés

Szuhakálló, Borsod-Abaúj-Zemplén megye észak-nyugati részén, a Borsodi-dombság keleti peremén, a Sajó folyó és a Bán-patak összefolyásától délkelet-re fekszik a Sajó-völgy kistájon, Miskolctól, a vármegyeszékhelytől, mintegy 30 kilométerre, és Kazincbarcika városától alig 5 kilométerre fekszik, területe a Sajó-völgy kistáj részét képezi. A kistáj területe 180 km².

Szuhakálló település közigazgatási határa a Sajó folyó bal partján húzódik.

A település **közigazgatási területe** 694,1 hektár, ebből 626,8 hektár külterület és 67,3 hektár belterület.

Az Önkormányzat a Kazincbarcikai Járáshoz tartozik. (A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról 2012. évi XCIII. törvény és a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet)

Szuhakálló község **lakosainak száma 2024. január 1-jén-én 1008 fő** (melyből 480 fő férfi és 528 fő nő), az elmúlt évek viszonylatában szignifikáns eltérések nélkül.

A lakosság korcsoportos megoszlása

Korcsoport	0-2	3-5	6-13	14-17	18-54	55-59	60-69	70-79	80-
Fő	32	37	95	53	504	65	118	60	44

A lakosság kor szerinti összetételében a 60 éven felüliek aránya (222 fő – 22 %) a 0-18 év közöttiek arányához viszonyítva (217 fő – 21,5 %) megfelelő. A 60 éven felüliek száma az előző időszak bázis évéhez (2019 év 219 fő) elenyésző mértékben növekedett. A külterületen lakcímmel rendelkezők száma 2 fő

A lakosság korcsoportos összetétele mindezek mellett is folyamatában kedvezőnek tekinthető, bár a fiatalok jellemzően továbbra sem maradnak helyben és alapítanak családot, de a településre beköltözők, lakást vásárlók száma érzékelhetően növekedett az elmúlt években.

A nyilvántartott álláskeresők száma¹ (2024. 12. 20-i állapot szerint)

Nyilvántartott össz. fő	Foly.nyilv. hossz>365 nap	Járadék tip.ell. fő	Segély tip.ell. fő	FHT, RSZS fő	Munkav. korú népes. fő	Arányszám*
45	9	6	10	7	627	2,03

* az országos relatív mutatóhoz viszonyított arány

A településen a nyilvántartott álláskeresők (45 fő) és az 1 évnél régebben nyilvántartott álláskeresők száma (9 fő) **járási, térségi viszonylatban továbbra is magasnak tekinthető**, még ha 2019. évhez képest **következett is be csökkenés** (65 ill. 12 fő). Az inaktív korú lakosság **száma pedig 381 fő (38%), melyből 217 fő a 18 év alattiak száma**. Ez az arány – térségi viszonylatban - **nem tekinthető kedvezőnek**.

Szuhakálló lakosai közül a 2022. évi népszámlálás során, a nemzetiségi kötődés tekintetében **90 fő vallotta magát a cigány (roma) nemzetiséghez tartozónak**.

Szuhakálló további adatai elérhetők a [Népszámlálás 2022 – Települések legfontosabb adatai oldalon](#).

A község közlekedési kapcsolatai mind a járasszékhely Kazinbarcika, a vármegyészékhely – Miskolc -, mind Szlovákia felé jók. Miskolcra a településre a 26. sz. főútvonalon Kazinbarcika határáig haladva előbb Múcsony felé elkanyarodva a 2605. sz. összekötő úton, majd a településen észak-nyugat felé a 2606. sz. útra hajtván juthatunk. A közlekedési kapcsolatot jelentős mértékben javította a vármegyészékhely felé, a 26-os főút Kazinbarcikát és Sajószentpétert elkerülő, 2023-ban elkészült szakasza.

A település elhelyezkedése miatt a közúton rendkívül **nagy az átmenő forgalom**, mely részben a személyforgalomból, -szállításból, részben pedig a teherszállításból tevődik össze. A térség idegenforgalmi szempontból kiemelt látványosságainak (Aggtelek, Jósvalfő, Szilvásvár, Eger) megközelítése részben szintén a községen keresztül történik.

A községben élők jellemzően az **autóbusz közlekedést, saját jármű használatát** veszik igénybe, vasúti közlekedési lehetőség nincs.

Szuhakálló község a Kazinbarcikai Járáshoz tartozik, mely a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint, a járások komplex mutatóin alapuló **kedvezményzettségi sorrendben a 96. helyen szerepel, besorolása pedig „kedvezményezett járás”**.

Szuhakálló község a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint, a **jelentős munkanélküliséggel sújtott települések** közé tartozik.

Az önkormányzat lehetőségeinek határai között, törekszik egy minél **élhetőbb község** kialakítására, ahol a **közszolgáltatások** széles köre, megfelelő színvonalon elérhető a lakosság számára. 1991-től számos nagy beruházás valósult meg a községben. Megújultak útjai, közterületei, közterei, intézményei. A szennyvízcsatorna-hálózat kivételével valamennyi közmű-infrastruktúra elérhető a településen.

A település **intézményi ellátottsága** a vármegyei átlaghoz képest jónak mondható, ugyanis az egészségügyi alapellátásokat biztosító szolgáltatásokkal (házi orvosi alapellátás, körzeti védőnői szolgálat, 1-8. osztályos általános iskolával (tornateremmel); napközi otthonos óvodával, önkormányzati hivatallal rendelkezik.

¹ Forrás: nfsz.munka.hu/településsoros adatok 2024. december

2013. január 1-je, jelentős változást hozott a **magyar közoktatás életében**. Ettől az időponttól - az óvodák kivételével - **állami fenntartásba** kerültek az oktatási intézmények. Szuhakálló esetében ez a Kazincbarcikai Pollack Mihály Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskoláját érintette.

Az önkormányzati fenntartó szerepét az állam, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) vette át. Az intézmény alkalmazottait a KLIK foglalkoztatja, mely elsősorban a járási tankerületeken keresztül egységes szakmai irányítást jelent. Mivel Szuhakálló 3000 fő alatti település - a KLIK biztosítja ezen időponttól a **működés feltételeit is**.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) rendelkezései szerint, a törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületeknek **2013. június 30-áig felül kellett vizsgálni** és az új szabályozásnak megfelelően kellett módosítani.

Kazincbarcika város az **óvodai intézményfenntartó társulás helyett**, felajánlotta a **feladat-ellátási szerződés** keretein belüli együttműködést, a **társulás közös megegyezéssel történő megszüntetésével**. A képviselő-testület a feladat-ellátási szerződést és a társulás megszüntetését a 62/2013.(X.3.) határozatával hagyta jóvá.

A feladat-ellátási szerződés alapján, az önkormányzat valamennyi **fenntartói, irányítói jogosultsága** - de **kötelezettsége is** - **megszűnt**. Az önkormányzat a tagintézmény működéséhez – a feladatellátási szerződés szerinti – éves költségvetése terhére biztosítja az állami támogatáson felüli finanszírozást. A 2013. évi feladatellátási szerződés felülvizsgálata a székhely önkormányzat kezdeményezésére, a gazdasági program készítésének időpontjában folyamatban van.

Szuhakálló, Vadna, Sajóivánka és Sajóalgóc Községek Önkormányzatai Képviselő-testületeinek határozatai alapján, - a megváltozott jogszabályi környezet feltételeinek megfelelően - 2013. január 1-jével létrejött a **Szuhakállói Közös Önkormányzati Hivatal** (a továbbiakban: Hivatal), melyhez 2015. január 1-jével csatlakozott Dédestapolcsány község önkormányzata.

A közös önkormányzati hivatal létrehozásával a társuló Önkormányzatok valamennyi érintett településen biztosítani kívánják az igazgatási munka folyamatos ellátásához, az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásához, az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A nem hivatali székhely településeken – Vadnán, Sajóalgócon és Sajóivánkán, valamint Dédestapolcsányban – a fenti feladatok ellátását az állandó kirendeltségek biztosítják.

2023. július 1-jétől elkerült az önkormányzatoktól a **védőnői feladatok** ellátásszervezése, és ezáltal ezen a területen is **állami irányítás** valósul meg. 2023. július 1-jét követően az állam az egészségügyi alapellátás körében – a települési önkormányzattal együttműködésben – gondoskodik a védőnői ellátásról.

A **szociális alapszolgáltatások** körében az önkormányzat **falugondnoki szolgálatot** működtet és tart fenn 2021. évtől; biztosítja az **étkeztetést** (feladat-ellátási szerződéssel), társulás keretében a **gyermekjóléti-, családsegítő szolgálatot, házi segítségnyújtást**.

A község **infrastrukturális** fejlettsége jó. A lakásállományból (352 db, melyből 26 db nem lakott) a vezetékes **ivóvízhálózatba** bekapcsolt ingatlanok száma 334 db, vezetékes **gázellátással** rendelkező lakások száma 232 db. A megújuló energiát használó lakások száma folyamatosan növekszik. A lakások 49,2 %-a összkomfortos, mely járási, térségi viszonylatban is alacsony arány.²

² 2022. évi népszámlálás adatai alapján

A **belterületi közutak** állapota megfelelő, 100 %-a aszfaltozott. Az önkormányzati tulajdonú utak többsége megújult az elmúlt években, az állami tulajdonban lévők utak viszont kivétel nélkül kívánni valót hagynak maguk után. A településen folyamatosan növekedett a **kiépített járdaszakaszok hossza**, azok állapota jó.

A szervezett **kommunális szilárd-**, a **szelektív- és zöld hulladék gyűjtése** és kezelése 100 %-ban megoldott.

Az önkormányzat nem rendelkezik **beépítésre alkalmas belterületi ingatlannal** (építési telek), illetve magántulajdonban sincsenek beépítetlen belterületi ingatlanok, új családi ház építésére így csak a meglévő épületek, építmények elbontásával kerülhet sor, mely tényezők mely befolyásolják a község népességgyarapodásának lehetőségét.

Szuhakálló Község Önkormányzata 2019-2024. évre vonatkozó Gazdasági Programjában meghatározott fejlesztési célok megvalósulása

Megvalósult	Elmaradt	<i>Részben valósult meg</i>
Napelempark kiépítésének támogatása, velejáró előnyök kiaknázása, pl: terület karbantartására szerződés kötése, nonprofit KFT létrehozása.	Települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése	Csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása
Önkormányzati utakat folyamatosan karbantartása.	Építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása	Alapellátást biztosító intézményeknek helyet adó ingatlanok felújítása, fejlesztése
Közfoglalkoztatásban való részvétel	Temető létesítményeinek felújítása, építése, köztemető kialakítása	Közvilágítás korszerűsítése
Köztisztasági, település-tisztasági tevékenység	Közösségi térhez ingatlan vásárlása	Település rendezési terv felülvizsgálata, aktualizálása
Közbiztonság javítását célzó intézkedések	Bajcsy-Zsilinszky úti ingatlanban szükséglakás kialakítása.	Járdák építése, felújítása
Hivatali parkoló megépítése.		
Belterületi közutak felújítása		

1. Szuhakálló község gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1.1. Befolyásoló körülmények:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a makro- és mikrogazdasági folyamatok,
- a vármegyei területfejlesztési terv, program,
- nemzeti- és Európai Unió pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete; jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármester programja,
- a képviselő-testület javaslatai, döntései;
- a településen működő intézmények és szervezetek elvárásai.

1.2. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései, fejlesztési irányai

A kormány gazdaságpolitikájának a szektort érintő irányai, kihatnak az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is. A Kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, Magyar Falu Program, a Versenyképes Járások Program, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

Versenyképes Járások Program

„A vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartásának támogatása, a városok és falvak kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása, a települések közötti térségi együttműködések ösztönzése érdekében Magyarország Kormánya a Területfejlesztési Alap terhére Versenyképes Járások Program elindításáról döntött, amelynek keretében

- térségi alapinfrastruktúra és elérhetőség fejlesztése,
- térségi közszolgáltatások fejlesztése,
- térségi gazdaságfejlesztés,
- településüzemeltetés

célokra lehet támogatást igényelni, illetve nyújtani.

Támogatási kérelmet a települési önkormányzatok legalább háromtagú konzorciumban vagy társulás tagjaként (a továbbiakban: jogosult) nyújthatnak be.”³

A Program pénzügyi alapja a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény (továbbiakban: törvény) 247-249.§-aiban és 25. mellékletében foglaltak alapulvételével kerül biztosításra, mely Szuhakálló Község Önkormányzatát a gazdasági

³ A Versenyképes Járások Program végrehajtási rendszeréről szóló 2/2025. (II.28.) KTM rendelet

program készítésének időpontjában nem érinti, mivel az egy lakosra eső adóerőképessége alapján, **szolidaritási hozzájárulás fizetésére nem kötelezett.**

1.3. A vármegyei területfejlesztési programhoz való illeszkedés

Borsod-Abaúj Zemplén Vármegye 2021 – 2027 évekre vonatkozó **Területfejlesztési Programja** és **Integrált Területi Programja** hatással bír az önkormányzat cikluson belüli fejlesztési elképzeléseire, azok megvalósíthatóságára.

A vármegyei területfejlesztési célok elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz és annak vonatkozó prioritásai felé mutatnak, így:

- munkaerőpiaci igényeken alapuló képzés és minőségi szolgáltatások biztosítása,
- alternatív, komplex felzárkóztatás és közösségfejlesztés,
- helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztése,
- közlekedési és környezeti infrastruktúra fejlesztése,
- közlekedési és környezeti infrastruktúra fejlesztése,
- megújuló energiatermelés és -felhasználás növelése, károsanyag kibocsátás csökkentése,
- befektetésösztönző és a vállalkozások versenyképességét növelő üzleti környezet kialakítása,
- körforgásos és helyi gazdaságfejlesztés,
- a vármegye turisztikai potenciáljának átfogó fejlesztése.

2. Szuhakálló község gazdasági helyzete és a várható változások

2.1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona (nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök) a 2024. évi zárómérleg alapján **454 567 513 forint**. 2019-ben a vagyon nagysága 383 451 055 forint volt.

A vagyon nagysága az elmúlt 4 évben jelentős növekedést mutat, a **pályázati támogatásokból megvalósított, a Start-munkaprogram támogatásából** és az önkormányzati **saját forrásból** végrehajtott beszerzéseknek, beruházásoknak köszönhetően.

Pályázati támogatásból megvalósult fejlesztések			
Aktiválás éve	Pályázat megnevezése	Beruházás/felújítás megnevezése	nettó Ft
2020	Szolgálati lakás” MFP-SZL/2019.	Szolgálati lakás belső felújítási, fűtőkorszerűsítési munkálatai	11 265 905
2021	"Orvosi rendelők fejlesztése 2020" MFP-HOR/2020.	orvosi rendelő, egészségház gépészeti felújítása	5 847 489
2022	MFP-UHK/2021 "Út, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építés/felújítás 2021	365 hrsz, 223 hrsz (Iskola út), 209 hrsz (Szabadság u.), 422 hrsz. (Petőfi u.) útfelújítási munkái	16 971 189

Start-munkaprogram támogatásból megvalósult fejlesztések		
Aktiválás éve	Beruházás/felújítás megnevezése	nettó Ft
2020	Belarusz MTZ 80 traktor beszerzése	1 200 000
	Husqvarna TS138 fűnyíró traktor beszerzése	503 150
	Husqvarna 543RS fűkasza 2 db	267 559
	Áramfejlesztő HONDA ÚTR-2,5 AVR	232 283
	BS1000SA/VP-5Ds típusú betonelemgyártó gép és M-250 kényszerkeverő	400 000
	1 db buszmegálló tervezése, 2 db buszmegálló engedélyezése	3 123 370
	LEVIS BADGER munkagép javítás, hidraulika	865 150
	Gazdasági épület felújítása (Simon-udvar)	2 546 656
2021	Gazdasági épület (Simon-udvar) tetőszerkezet felújítása	888 624
2022	Bajcsy-Zs.13. sz. alatti ingatlan vízvezeték rendszer kiépítés (vízbekötés) és 3 fázis kiépítése	796 498
2023	Bajcsy-Zs.13. sz. alatti ingatlan tetőszerkezetének felújítása	2 480 000

Start-munkaprogram támogatásból megvalósult fejlesztések		
Aktiválás éve	Beruházás/felújítás megnevezése	nettó Ft
2020	Citroen Berlingo gépjármű beszerzése	354 330
	Óvoda épületében lévő fűtési rendszer cseréje	2 746 200
2021	CAPRARI MEC-D01/125A R1:3, 83 traktrohajtású szivattyú, szivattyúállvány tartozékok 2 db	2 018 944
	Konyha vízvezetékrendszer felújítása	2 001 016
2022	Acélszerkezetű garázs falubusznak	538 110
	MÁV-tól vasútállomás őrház, terüle megvétele	1 791 161
	Renault gépjármű beszerzése (konyha)	5 905 512
	Óvoda épület vízvezeték rendszerének cseréje	1 562 114

2023	4 db kültéri fitneszszerszám és 2 db játszótéri eszköz telepítés	6 363 600
	Térkőburkolat - fekvőrendőrkialakítás Állomás út, Dózsa Gy. Út	656 000
2024	Kossuth Lajos u. járdaépítés	5 320 200
	473 hrsz-ú ingatlan megvásárlása	280 000
	2 db gyalogosátkelőhely létesítése	7 020 744
	tabletek, laptopok, notebook-ok beszerzése	1 701 124
	3 db hirdetőtábla beszerzése	450 000
	tárgyalószékek	486 142
	összezsukható catering asztalok	292 760
	Bajcsy-Zs úti járda felújítása	15 035 100
	Bejárati ajtó gyártása-beépítése (Szolgálati lakás)	318 329
	Bejárati ajtó és műa. ablak polgárőr helyiségbe (Bajcsy-Zs.u 2.)	329 807
	Kossuth L. u páratlan oldal járda felújítás (Bajcsy-Zs u. sarkától - Állomás útig)	5 068 500
	Citroen Berlingo gépjármű beszerzése	354 330

Az önkormányzati vagyon szerkezete és értékének előző időszak alatti változása a következő:

Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök					
	Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	Beruházások és felújítások	Tartós részesedések	Összesen
2020	381 452 826	9 363 246	4 038 220	100 000	394 954 292
2021	405 172 789	5 814 926	538 110	100 000	411 625 825
2022	408 287 848	8 070 560	0	100 000	416 458 408
2023	411 136 882	5 703 299	0	100 000	416 940 181
2024	440 740 518	12 540 235	1 186 760	100 000	454 567 513

Szuhakálló Község Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzat közép- és hosszú távú **vagyongazdálkodási tervét** a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.) 9. § (1) bekezdése értelmében határozza meg.

A jogszabályi előírásainak eleget téve az elkészített **vagyongazdálkodási terv** tartalmazza többek között a hasznosítás formáit, a vagyon értékesítését, bérlet útján történő hasznosítását, valamint a vállalkozás folytatásával történő vagyonhasznosítást.

A közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervben foglaltak

- az önkormányzat vagyonáról, a vagyongazdálkodás szabályairól szóló önkormányzati rendelet,
- valamint a magasabb szintű jogszabályokban előírtak alapján fogalmazzák meg a közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási koncepciót.

A vagyongazdálkodási terv alapvető **célkitűzései:**

- a biztonságos feladatellátás feltételeinek megteremtése,
- kiszámítható és átlátható gazdálkodás,
- pénzügyi egyensúly biztosítása,
- a vagyon értékének megőrzése, növelés,
- a vagyon piacorientált bérbeadásának biztosítása,

- a vagyonelemek piaci értéken történő értékesítése,
- a gazdaságosan nem hasznosítható ingatlanok értékesítése.

Szuhakálló község Önkormányzata vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 7/2013 (IV.22.) önkormányzati rendeletében meghatározza az önkormányzati vagyon csoportosítását, rendelkezik a vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról, hatáskörökről. A rendelet tartalmazza a vagyon hasznosításának, értékesítésének szabályait.

A vagyongazdálkodás alapelveinek meghatározása vagyonelemek szerinti csoportosításban

1. Forgalmképtelen törzsvagyon

A Nvtv. meghatározza a **forgalmképtelen törzsvagyon** körébe tartozó vagyonelemek csoportját:

a. kizárólagos tulajdonban lévő dolgok, (a helyi közutak és műtárgyaik, az önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok)

b. a törvényben vagy helyi önkormányzati rendeletben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon. Az önkormányzat vagyonrendelete **nem sorolt vagyont a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon** körébe.

A forgalmképtelen törzsvagyont meg kell tartani és megfelelő fenntartásáról, karbantartásáról folyamatosan gondoskodni kell.

A forgalmképtelen törzsvagyon felett a rendelkezési jog gyakorlását jogszabály feltételhez köti. A törzsvagyon forgalmképtelen része – az Nvtv-ben meghatározott kivételekkel – nem idegeníthető el, vagyonkezelői jog, jogszabályon alapuló használati jog vagy szolgálat kivételével nem terhelhető meg, azon osztott tulajdon nem létesíthető.

2. Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon

A törzsvagyon további része az a vagyonelem, amelyet törvény vagy önkormányzati rendelet **korlátozottan forgalomképes vagyonként** állapít meg, és amely esetében törvényben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerint lehet rendelkezni.

A korlátozottan forgalomképes körbe sorolt közművek, intézmények és középületek esetében biztosítani kell a vagyonmegóvást, a vagyon értékmegőrző fenntartását és hasznosítását a közfeladat, valamint a kötelező és önként vállalt feladatok fellátásnak biztosítása céljából.

Az Önkormányzat közép- és hosszú távú célkitűzése az önkormányzati tulajdonban maradó ingatlanvagyonnak a korábbi évek gyakorlatának megfelelő tervszerű felújítása, ezáltal értékének növelése.

A vagyon hasznosítása történhet a vagyontárgy használatba adásával, illetve bérbeadásával, valamint vállalkozási tevékenység folytatásával. Mindezeket az önkormányzat kötelező feladatának veszélyeztetése nélkül kell folytatni.

3. Üzleti vagyon

A forgalomképes üzleti vagyonnal az Önkormányzat – a jogszabályokban meghatározott keretek között – szabadon rendelkezik.

A forgalomképes vagyon hasznosítása történhet elidegenítéssel, valamint használatba adással, bérbeadással, illetve vállalkozási tevékenység folytatásával.

A forgalomképes vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: külterületi földterületek, illetve a következő más vagyon: pénzeszközök; kis- és nagyértékű tárgyi eszközök, gépek, berendezések, felszerelések.

Az éves vagyongazdálkodási irányelvek meghatározásakor, a költségvetés elfogadásakor vizsgálni kell, hogy melyek azok a vagyontárgyak, ahol a besorolás indoka fennáll, avagy a körülmények változása folytán szükséges a besorolás megváltoztatása.

Ingatlanvagyon megoszlása	Ingatlan száma (db)	Az összes vagyomból a vagyon értéke (nettó Ft)
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	58	168 666 980
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	18	176 743 930
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	58	95 329 608

Az önkormányzati vagyon hasznosításának alternatívái:

A nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása, hasznosításának célja a kötelező és önként vállalt feladatok hatékony és eredményes ellátása.

A hasznosítás formái:

1. A feladatok ellátásához nem szükséges vagyon elidegenítése.
2. A vagyon használatba adása, bérbeadása.
3. Önkormányzati vagyontárgyakkal esetlegesen vállalkozási tevékenység folytatása.

A vagyonhasznosítás során követendő elveket, szabályokat az önkormányzat közép- és hosszútávú vagyongazdálkodási terve és vagyonrendelete részletesen meghatározza.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagy a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya. Mivel valamennyi a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon önkormányzat kötelező és egyéb feladatot lát el, forgalomképesé tételükre, s ezáltal mobilizálható, hasznosítható önkormányzati vagyonrész kialakítására nincs lehetőség. A forgalomképes ingatlanok többsége pedig, jellegüknél fogva nem piacképesek, bevétel-célú hasznosításukra, szinte semmilyen lehetőség nem kínálkozik.

2.2. A pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt öt évben az alábbiak jellemezték:

- működési hitel felvételére 2017. évtől nem került sor,
- fejlesztési hitel felvételére nem került sor,
- a pénzügyi egyensúly, folyamatos likviditás a kormányzati adósságkonszolidációt követően (11.950.991 Ft), a pénzügyi kifizetések ütemezésének és a folyamatos takarékosági intézkedések, valamint a saját bevételek növekedésének köszönhetően biztosítva volt.

2.3. Az önkormányzat pénzügyi helyzetét bemutató főbb adatok

Magyarországon 2024 június 9-én került sor a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választására, a 2019. év őszén megválasztott polgármesterek, önkormányzati képviselők megbízatása azonban 2024 október 1-jéig tartott.

Az Állami Számvevőszék (továbbiakban: ÁSZ) a sajátos helyzetre tekintettel, a 2024. évi önkormányzati választás napja és a 2024. október 1. közötti időszakban folyamatosan értékelte az önkormányzatok pénzügyi és vagyoni helyzetének alakulását, valamint célirányos ellenőrzéseket végzett az ezen időszakban meghozott döntésekkel, vállalt kötelezettségekkel, gazdasági eseményekkel összefüggésben.

Az ÁSZ felé valamennyi önkormányzatnak adatszolgáltatási kötelezettsége állt fenn a lezárt 2024. III. negyedév pénzügyi-gazdálkodási mutatói vonatkozásában, az ÁSZ által meghatározott adatkörben.

Az ÁSZ a fenti ellenőrzéseihez kapcsolódóan elemzést készített - **A települési önkormányzatok 2024. III. negyedév végi pénzügyi helyzetét jellemző főbb adatok** címmel - amelyben az önkormányzatok gazdasági helyzetét, ezen belül gazdálkodásuk legfontosabb adatait elemzi és mutatja be. Az elemzés elérhetőségéről 2025. 02. 26-án tájékoztatták az önkormányzatokat.

Az elemzés célja az, hogy az új képviselők és polgármesterek megbízatásának kezdetére vonatkozóan egyszerűen, lényegre törően bemutassa az önkormányzatok pénzügyi helyzetét jellemző főbb adatokat, mutatókat, ezáltal támogatást nyújtson a településeken élőknek önkormányzatuk 2024. III. negyedév végi pénzügyi helyzetének áttekintéséhez.

Az elemzésben szereplő önkormányzati adatok, mutatók általánosságban jellemzik egy település pénzügyi helyzetét, megállapításai Szuhakálló vonatkozásában is – saját településkategóriájára vonatkoztatva - alkalmazhatók.

Szuhakálló Község Önkormányzatára vonatkozó 2024. III. negyedévi adatok [ITT](#) érhetők el.

2.4. A költségvetés főbb szerkezete és tendenciái**Bevételek**

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	A bevételek összege és aránya									
	2020		2021		2022		2023		2024	
	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	189 549 735	65,8	197 570 423	64,3	228 793 053	73,3	234 617 203	68,5	254 752 943	53,8
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	11 851 326	4,1	26 326 841	8,6	6 789 626	2,2	3 000 000	0,9	0	0,0
Közhatalmi bevételek	11 109 264	3,9	9 657 086	3,1	9 847 677	3,2	50 183 845	14,6	130 262 407	27,5
Működési bevételek	8 922 391	3,1	16 457 253	5,4	12 773 756	4,1	11 472 862	3,3	26 783 394	5,7
Felhalmozási bevételek	0	0,0	34 787 200	11,3	1 500 000	0,5	2 210 000	0,6	2 570 000	0,5
Finanszírozási bevételek	66 764 727	23,2	22 253 621	7,2	52 416 790	16,8	41 156 426	12,0	59 262 562	12,5
Bevételek összesen	288 197 443	100,0	307 052 424	100,0	312 120 902	100,0	342 640 336	100,0	473 631 306	100,0

Az önkormányzat elmúlt 5 évi költségvetésének bevételi összetételét áttekintve megállapítható, hogy az **állami-, központi költségvetési-, pályázati támogatások** képezték a működési-és felhalmozási források többségét 2023. évig. **2023-tól** ez az arány a helyi adókból származó **közhatalmi bevételek** javára módosult.

Az önkormányzat működése jelentős mértékben a központi költségvetési folyamatoktól, az éves költségvetési törvényekben meghatározott támogatási jogcímeiktől és támogatási összegektől függött az elemzett időszakban. A helyi adó bevételek (HIPA) növekedésével azonban a **központi költségvetési támogatások** reálértékű **csökkenése tapasztalható 2023. évtől.**

A felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről és a felhalmozási bevételek – vagyis a beruházásokra, fejlesztésekre, beszerzésekre fordítható pénzeszközök – túlnyomó többsége pályázati támogatásból, start-munkaprogram felhalmozási feladatra fordítható részéből. 2023-tól azonban a közhatalmi bevételek (helyi adó) képezték elsősorban a megvalósított fejlesztések pénzügyi alapját.

Felhalmozási célú hitel felvételére az érintett időszakban nem került sor.

Szuhakálló esetében a saját bevételek (közhatalmi bevételek) jelentős mértékű növekedése 3 esetben várható:

- a helyi iparüzési adó bevételek növekedésével (felveti az adóerőképesség növekedéséből adódó következményeket),
- a telekadó mértékének képviselő-testületi döntésen alapuló emelésével (*legfeljebb 20 Ft/m² adómérték emelés javasolt az I. díjővezetben*),
- a telekadó hatálya tartozó, I. díjővezetbe sorolt ingatlanok számának növekedésével.

2013. január 1-jétől a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.) 111.§ (4) bekezdése szerint, a költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető. Ezen kötelezettségnek az önkormányzat eleget tett, elsősorban saját bevételei működési célú felhasználásával.

Kiadások

A költségvetés kiadásainak szerkezete az alábbiak szerint alakul:

Megnevezés	A kiadások összege és aránya									
	2020		2021		2022		2023		2024	
	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%
Személyi kiadások	37 198 167	15,25	40 750 703	17,9	51 626 193	19,8	52 208 167	18,8	58 183 137	17,7
Járulékok	4 624 118	1,90	4 680 361	2,1	5 293 501	2,0	5 498 214	2,0	6 180 219	1,9
Dologi kiadások	31 839 424	13,06	39 283 366	17,3	44 236 687	17,0	66 379 829	23,9	83 895 237	25,6
Ellátottak juttatásai	2 545 124	1,04	3 560 128	1,6	4 210 619	1,6	6 599 175	2,4	15 245 976	4,6
Egyéb működési célú kiadások	37 308 192	13,68	5 311 970	2,3	5 866 331	2,2	9 115 999	3,3	18 076 463	5,5
Működési célú kiadások	243 886 206	89,46	227 463 091	86,85	260 774 449	93,75	277 968 387	95,75	328 302 841	86,69
Beruházások	4 759 792	16,56	4 251 309	12,3	14 377 593	82,7	9 190 822	74,4	23 935 920	47,5
Felújítások	23 981 675	83,44	29 894 081	86,8	2 934 997	16,9	3 149 600	25,5	26 462 655	52,5
Egyéb felhalm. célú kiadások	0	0,00	284 589	0,8	62 392	0,4	10 132	0,1	0	0,0
Felhalmozási célú kiadások	28 741 467	10,54	34 429 979	13,15	17 374 982	6,25	12 350 554	4,25	50 398 575	13,31
Finanszírozási kiadások	130 371 181	47,82	133 876 563	51,1	149 541 118	53,8	138 167 003	47,6	146 721 809	38,7
Kiadások összesen:	272 627 673	100	261 893 070	100	278 149 431	100	290 318 941	100	378 701 416	100
Működési célú kiadás az összes kiadásból		89,46		86,85		93,75		95,75		86,69
Felhalmozási célú kiadás az összes kiadásból		10,54		13,15		6,25		4,25		13,31

Az önkormányzat kiadásainak jelentős hányada a fenntartási, üzemeltetési kiadásokra, a rendszeres pénzellátások, személyi juttatások kifizetésére került felhasználásra.

Az összkidadások között **a felhalmozási** kiadások (beruházások, fejlesztések, beszerzések) arányát a pályázati forrásokból megvalósuló, nagyobb léptékű beruházásoknak befolyásolták, hazai forrásból finanszírozott támogatással. A telekadó bevezetésével **2023-tól jelentősen növekedett a saját forrás** terhére megvalósult beruházások, felújítások összege és aránya.

A **személyi jellegű kiadások és járulékok** 5 év alatti változásának elsődleges indoka a közfoglalkoztatásba bevont személyek létszámában, valamint a kötelező legkisebb munkabér és a garantált bérminimum dinamikus növekedésében keresendő.

A **dologi kiadások** többnyire a településüzemeltetés és a közfoglalkoztatás közvetlen kiadásaihoz társultak. A dologi kiadásokra jelentős hatással volt az energiaárak-, a szolgáltatások-, tárgyi eszközök, stb. árának jelentős emelkedése, az infláció hatása.

A költségvetési kiadások közül a következő években **várható**, hogy

- a **személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok** nagyságát és arányát

- **növeli**

- a kötelező munkabéremelés (minimálbér-emelés, kötelező átsorolások stb.),
- a „bérstop” esetleges megszűnése a közszférában.

- **csökkentheti**

- esetleges feladat-ellátás átszervezéshez kapcsolódó személyi döntések;
- az alkalmazotti állomány minimális létszáma miatti megtakarítás nem várható.

- a **dologi jellegű** kiadások nagyságát és arányát

- növeli az infláció, a közműdíjak, szolgáltatások, tárgyi eszközök stb. árának növekedése;
- jelentős mértékű, arányaiban számottevő csökkenés nem várható.

Az önkormányzat a tárgyévi költségvetések végrehajtása során eleget tudott tenni a kötelező feladatnak; határidőben eleget tett valamennyi **foglalkoztatási jogviszonyból eredő fizetési kötelezettségének**, működtette a **szociális ellátórendszer** különböző elemeit. Ezen jogosultságok, likviditási gondok miatt egyetlen esetben sem csorbultak, szenvedtek hátrányt.

A működéshez szükséges kötelezettségek teljesítésre kerültek, az önkormányzat **tartozással nem rendelkezett**.

Az önkormányzat értékpapír műveletet nem hajtott végre 2019-2024. években.

Az önkormányzat feladatellátásának hatékonyra tétele érdekében **különböző társulásokat** hozott létre, illetve társulásokhoz csatlakozott, így pl:

- a családsegítő és gyermekjóléti feladatok ellátására a Dédestapolcsány - Sajógalgóc - Sajóivánka - Sajókaza - Szuhakálló - Vadna Nappali Szociális Központ Intézményfenntartó Társulás;
- különböző önkormányzati és területfejlesztési társulásokban vesz részt: Kazincbarcika és Térsége Többcélú Kistérségi társulás, Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás.;
- köznevelési feladat-ellátási szerződés Kazincbarcika város önkormányzatával.

Szuhakálló Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2019-2024-ben **alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek, egyháznak adott át** pénzeszközt, az alábbiak szerint:

Civil szervezetek, egyházak támogatása Ft				
2020	2021	2022	2023	2024
643 551	1 328 760	1 038 711	2 045 071	2 586 811

Az önkormányzat valamennyi vagyonát **saját üzemeltetésben** tartja fenn. Vagyonával az Nvtv-ben és a vagyonrendeletében szabályozott módon gazdálkodik.

Az Önkormányzat gazdálkodással kapcsolatos tevékenységét - az ellenőrzési tervben foglaltak szerint – a **belső ellenőrzés** 2019-2024. évek alatt, minden évben vizsgálta. Az ellenőrzések a gazdálkodás, költségvetési tevékenység területein a jog-, szabályszerűséget alapvetően megállapították. A feltárt kisebb súlyú hibák, hiányok javításra kerültek. Az ellenőrzések tapasztalatai a napi munkában folyamatosan hasznosításra kerültek.

Az önkormányzat a meglévő **önkormányzati vagyon** folyamatos karbantartásáról, felújításáról gondoskodott. A beruházásoknak, felújításoknak, eszköz- és gépbeszerzéseknek köszönhetően az önkormányzati vagyon **megőrzéséről, jelentős mértékű növelésről** gondoskodott.

Térítésmentes vagyonátadásra az elmúlt években - törvényi kötelezettségen túlmenően - nem került sor.

Szuhakálló község önkormányzata a 2019 - 2024. évek közötti választási ciklusban meghozta és végrehajtotta azokat a szükséges döntéseket, amelyek az önkormányzat működőképességének megőrzéséhez szükségesek voltak. Az önkormányzat az időszakban szembesült mindazokkal a nehézségekkel, amelyekkel a legtöbb kistelepülési önkormányzat.

a.) Az önkormányzattal szemben 2024. december 31-én lejárt esedékességű követelés nem áll fenn. (2019-2024 közötti időszakban jellemzően nem volt lejárt esedékességű tartozása az önkormányzatnak.)

b.) Az önkormányzat követelései (2024. december 31-i állapot szerint):

Jogcím	Ft
magánszemélyek kommunális adója	89 380
helyi iparűzési adó	545 796
telekadó	1 030
idegenbevételek számla	204 311
térítési díj	1 135 341
egyéb <i>(kiszámlázott áfa, 2017. évi vízdíj hátralék)</i>	933 489
Pótlék, bírság	45 615
Összesen	2 954 962

Az önkormányzat követeléseinek állománya, 2019. évhez képest mintegy 2.500.000 Ft-tal csökkent, ugyanakkor az étkezési formákhoz társuló térítésszámlák jelentős mértékűt oltott.

A fennálló követelések vagy behajthatatlan minősülnek, vagy végrehajtás alatt lévő tartozások.

Valamennyi adó-, díjfizetési kötelezettségét nem teljesítő adós részére – erre irányuló kérelem esetén - a részletteljesítés lehetősége biztosított volt. Azokkal szemben, akik nem éltek ezzel a lehetőséggel vagy felszólításra sem fizették meg tartozásukat, a végrehajtási eljárás megindult.

2.5. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat **saját bevételeinek** növelési lehetőségeit keresni kell. Ugyanakkor a lakosság közvetlen adóztatása továbbra is elkerülendő. Törekedni kell olyan **helyi**

adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze lehet az Önkormányzat saját forrás növelésének.

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor a **helyi adóztatást, a helyi adópolitika kialakítását** befolyásoló, **meghatározó kormányzati, jogalkotói törekvésekre, döntésekre.**

A **helyi adóbevételek növelése** az adótarozások, **kintlévőségek behajtásával, beszédésével** meghatározóan nem biztosítható, mivel a beszédhető és végrehajtható adók szinte teljes összege realizálódik az önkormányzatnál.

- A Képviselő-testület nyomon követi a **költségvetési támogatási rendszert**, és az elképzeléseivel összhangba hozva, igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel ellátni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja azokhoz).
- A Képviselő-testület áttekinti a meglévő **vagyontárgyait**, azok **hasznosításának** módjait és lehetőségeit, valamint a **fenntartási, üzemeltetési költségek** nagyságát. Javaslatot dolgozhat ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, valamint az egyes vagyontárgyak esetleges értékesítésére.

A mobilizálható vagyon szűkös körére - az Nvtv-ben és az Mötvtv-ben meghatározott, szigorú vagyon-hasznosítási módokra - tekintettel, ettől azonban nem várható jelentős bevétel növekmény. Az ingatlanhasznosítás során elsősorban értékkevető folyamatos bevételi lehetőség megteremtésére kell törekedni, (bérlet) különös esetben egyszeri, nagy összegű bevétel racionalizálására (adásvétel).

A **fenntartási, üzemeltetési költségek** minimalizálása – tekintettel arra, hogy ezen kiadásnem jelentős hányadát a közműdíjak teszik ki – energiahatékonyságot növelő beruházások megvalósításával.

- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket, **hitelfelvétel nélkül**, minél több **pályázati forrás** bevonásával valósítsa meg.

A Képviselő-testület **hitelfelvételről** akkor döntsön, ha fejlesztési elképzelései megvalósításához az elnyert pályázattal megvalósuló fejlesztés **utófinanszírozott** (támogatást-megelőlegező hitel); valamint ha **az önerő biztosítására** saját forrásból nem képes.

Működési célú hitelfelvételre csak az önkormányzati működőképesség megőrzése vagy helyreállítása érdekében kerülhet sor, **kivételes esetben**, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései szerint.

2.5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések:

2024. december 31-én az önkormányzat befejezetlen beruházásként 1.186.760 Ft (69.260 Ft óvoda, 1.117.500 Ft járda- és autóbuszöböl létesítés előkészítő munkálatai) összeget tart nyilván.

3. A különböző szintű fejlesztési, szolgáltatási, illetve egyéb programokkal kapcsolatos érintettség

Az Önkormányzat gazdasági programját alapvetően befolyásolják azok a fejlesztési, szolgáltatás megvalósítási és biztosítási, illetve egyéb programok, melyekben területi elhelyezkedése, illetve céljai miatt érintett.

- a. Az Önkormányzat a Gazdasági Program készítésekor országos- és vármegyei programokban nem érintett.
- b. A képviselő-testület 2024. október 8. napján tartott alakuló ülésén jóváhagyott polgármesteri ciklusprogram, az alábbi fejlesztési irányvonalakat, célokat jelölte meg, az elkövetkező 5 évre:

Falufejlesztés célkitűzései:

1. szennyvíz-csatorna hálózat kiépítése,
2. csapadékvíz-elvezető rendszerek karbantartása, felújítása
3. új, községi temető kialakítása és ravatalozó építése,
4. építési telkek kialakítása,
5. MÁV-területek rendezése,
6. közösségi színtér (művelődési ház) kialakítása ingatlanvásárlással, felújítással,
7. az intézmények felújítása, fejlesztése,
8. közvilágítás korszerűsítése,
9. köztéri parkok kialakítása

Falukép alakításának célkitűzései:

1. buszmegállók felújítása,
2. karácsonyi díszkivilágítás bővítése
3. utcablákok és házzámok egységesítése.

Közutak fejlesztésének célkitűzései:

1. járdaépítés folytatása a Kossuth úton, autóbuszöbölök kialakítása,
2. a község útjainak, járdáinak folyamatos felújítása, karbantartása,
3. utcák teljes körű aszfaltozása (szennyvíz-csatorna hálózat beruházás megvalósulása után),
4. gyalogos-átkelőhely létesítése az Izsó Miklós úton.

Kulturális-, és közösségi élet célkitűzései:

1. civil- és társadalmi szervezetek, egyházak támogatása, munkájuk segítése,
2. a meglévő és kialakult rendezvények megtartása, bővítése,
3. nyugdíjasok támogatása, idősgondozás,
4. tovább bővülő, a lakosság széles körének elérhető támogatások biztosítása.

4. A gazdasági program

4.1. Fejlesztési elképzelések

Szuhakálló község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2024-2029. évekre a következő fejlesztési elképzeléseket határozza meg. (A konkrét fejlesztési elképzeléseket a gazdasági program további részei, az **adott témakörhöz kapcsolódóan** is tartalmazzák.)

Ipar

A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az Önkormányzatot.

A **helyi ipari terület kialakításával** kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

A helyi ipar számára a településen **külön terület jelöl ki a településterv**. Ez a Sajókaza felé vezető út bal oldalán, az ún. Szeles-aknai terület. (CF: **MM**)

Beruházói igény szerint **napelemes-kiserőmű**, illetve **napelem park** bővítéséhez a szükséges mértékű település-rendezési feladatok elvégzése, beruházói finanszírozás esetén. (CF: **KM**)

Az önkormányzat közigazgatási területéhez közel, de más települések (Izsófalva, Sajókaza) területén számos rekultiválatlan külszíni bánya található, melyek hátrányos hatásai elsősorban Szuhakállót érintik. Ezen **bányák rekultiválása** érdekében, az érintett szakhatóságoknál a szükséges intézkedéseket, kezdeményezéseket meg kell tenni. (CF: **M**)

Ipari területként hasznosítható **újabb településrészeket** lehet a célra kijelölni, mobilizálhatóvá, a célra hasznosíthatóvá tenni. (CF: **MM**)

Javítani kell a kijelölt helyi iparterület adottságait, így különösen a következőket:

- megközelíthetőség,
- parkolási lehetőség, (CF: **M**)

A **vállalkozók támogatásával** kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében ún. **vállalkozói térkép összeállítása, aktualizálása**, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük. Az adatbázis folyamatos karbantartását és minél szélesebb körű közzétételét biztosítani kell. (CF: **MM**)
- Az Önkormányzat honlapján térítésmentes **bemutakozási lehetőséget** (nem reklám vagy marketing) kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak. (CF: **MM**)
- Önkormányzati és civil marketing programok megvalósítására kell törekedni ezen a téren is. (CF: **MM**)
- Helyi min-piac kialakítása havi egy-két alkalommal a településen élő és a környékbeli települések kistermelőinek és őstermelőinek. (CF: **MM**)

Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, amely még **kiaknázatlan** területnek tekinthető. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. Ugyanakkor a település közkedvelt és

nemzetközileg is ismert **idegenforgalmi területek** (Miskolc; Aggtelek; Szilvásvárad; Eger) **útvonalán** fekszik, mely eleve komoly lehetőségeket rejt magában. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania **saját arculatát**, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét. A vármegyei területfejlesztési program kiemelt prioritásként kezeli a turisztikai fejlesztéseket.

A turisztikának **munkahelyteremtő és megtartó képessége** is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések

- Fejleszteni kell a település **turisztikai arculatát**. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek. (CF: **KM**)
- Támogatni kell **idegenforgalmi vállalkozások** létrehozását (pl. falusi vendéglátóhely)
- A helyi idegenforgalmi, illetve kereskedelmi egységeket is fel kell venni a **Vállalkozói térképre**. (Ez hozzájárul ismertségük növeléséhez.) (CF: **M**)
- **Turisztikai kiadványokat** kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.). (CF: **M**)
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő **pihenőhelyek kialakítása** (pad, asztal, stb.). (CF: **MM**)
- Térségünkben prosperáló idegenforgalmi helyszínek, rendezvények **működéséhez való kapcsolódás**. (CF: **KM**)
- Önálló rendezvények, látványosságok szervezése, bonyolítása (CF: **MM**)
- Önkormányzati és civil **marketing programok** megvalósítása (CF: **MM**)

Egyéb, idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Támogatni kell az idegenforgalom-, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő **rendezvényeket**, (Pl: a Pütkösdi búcsú és vásár fellendítése, nagyobb látogatási kör lehetőségének kiaknázása) biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja megyei lapban egyéb médiában megjelenjen, a honlapra felkerüljön, megfelelő médianyilvánosságot kapjon (CF: **MM**)
- Fel kell tüntetni az önkormányzat **honlapján** a turisztikai lehetőségeket, valamint a Vállalkozói térképet, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is. (CF: **MM**)
- A Szuhakálló Park Üdülőközpont és a község közötti integráció elmélyítése, együttműködési program fenntartása, fejlesztése. (CF: **MM**)

Infrastruktúra

Az **infrastrukturális fejlesztések** pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési **igényeket indukál**, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete, ezért fontosnak tartja a **közúthálózat, a járda, a felszíni vízvezetés, a vízvezeték-rendszer, szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb** (telefon, internet, kábeltelevízió, megújuló energia) szolgáltatások biztosítását, fejlesztését, magas színvonalú működéséhez való hozzájárulást; a településkép, falukép fejlesztését, az egységes települési arculat kialakítását.

A 2024-2029 időszakra tervezett **infrastrukturális fejlesztések**

- az önkormányzati ciklusban **első helyre** rangsorolt beruházási cél, a település **szennyvízcsatorna-hálózatának** kiépítése. A beruházás nagyságrendjére tekintettel az csak megfelelő pályázati támogatásból, lakossági és önkormányzati önrész vállalással valósulhat meg (CF: **KM**);
- A település átfogó **csapadékvíz-rendezésének** elkészítése pályázati támogatásból. (CF: **KM**)
- **Új építési telkek** kialakítása. (CF: **KM**)
- Önkormányzati tulajdonú **közutak, járdák szükség szerinti felújítása** CF: **KM**)
- **Közvilágítási hálózat** korszerűsítése, bővítése ;(CF: **KM**)
- **Fiatalok szabadidős tevékenységéhez**, szórakozási lehetőséghez a feltételek megteremtése (CF: **KM**)

Az **informatikai lehetőségek** biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- Szuhakálló, mint önkormányzat és település kerüljön fel a közösségi média platformjára (számos célt szolgál: információáramlás, település bemutatás, közösség, programok, stb..) (CF: **MM**)
- az önkormányzati honlap fenntartását, folyamatos működtetését, (CF: **KM**)
- a képviselő-testületi munka elektronikus alapú fenntartását. (CF: **MM**)

Gép-, eszköz beszerzés elsősorban az önkormányzati település-fenntartási, üzemeltetési feladatok, a közfoglalkoztatással összefüggő tevékenységek ellátásához.

A tervezett infrastrukturális fejlesztések túlnyomó többségét az önkormányzat csak **pályázati lehetőség és sikeres pályázat** esetén, illetve a közfoglalkoztatás egyre szűkülő keretei között tudja megvalósítani.

4.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

A Szuhakálló Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2024 - 2029. évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében:

Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

Szuhakálló községben **80 vállalkozás, nonprofit szervezet működik**. Többségükben szolgáltatást végeznek (kiskereskedelem, vendéglátás, biztosítási ügynök, vagyionőr, egészségügyi szolg. stb.), termék-előállító üzem jellemzően nem működik a településen.

Székhely	Telephely	Cég	Egyéni vállalkozás	Adószámmal rendelkező magánszemély	Nonprofit
75	5	16	38	19	7
Utolsó lezárt év bevétele		1 557 141 000 Ft	-	-	-

A községben **termelőüzem jellemzően nem működik**.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint **segíti a helyi ipart**, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat, (CF: **MM**)

- segíti a **helyi gazdaság megerősödését**, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen, (CF: **MM**)
- a közszolgáltatások megtartása, **munkahelyet tart fenn** közalkalmazottak foglalkoztatásával, (CF: **MM**)
- **közfoglalkoztatást szervez**, részt vesz a közfoglalkoztatási mintaprogramokban, (CF: **MM**)
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók **igényeinek közvetítésében**, ehhez, honlapján hirdetési lehetőséget biztosít, (CF: **M**)
- rendszeresen **együttműködik** a munkaügyi szervezetekkel. (CF: **MM**)

Közfoglalkoztatás

A **közfoglalkoztatási** formákban (közfoglalkoztatási mintaprogramok- és hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás) való részvétel előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a foglalkoztatások ideje munkavégzésnek, munkaviszonynak minősül, havi rendszeres jövedelemszerzésre ad lehetőséget, hozzájárulhat a mentálhigénés, életvezetési problémák kezeléséhez; másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a járási hivatal finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A támogatott foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat

- megvizsgálja és nyomon követi a **foglalkoztatások lehetőségeit**, (CF: **MM**)
- kihasználja a támogatott foglalkoztatás **finanszírozási előnyeit**, (CF: **MM**)
- a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó állami támogatás teljességét felhasználja, (CF: **MM**)
- részt vesz a **munkaügyi szervek** által hirdetett foglalkoztatási formákban; (CF: **MM**)
- **értékteremtő beruházásokat** valósít meg a foglalkoztatások során. (CF: **MM**)

4.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

Szuhakálló Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az **önkormányzati vagyon** a Képviselő-testület ciklusa alatt – a számviteli szabályok szerint elszámolt értékcsökkenés kivételével - ne csökkenjen, lehetőség szerint **gyarapodjon**. A képviselő-testület csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is **zökkenőmentesen finanszírozni tudja**.

A településfejlesztés széles nyilvánossága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés, a település **lakossága számára ismert** módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos **célkitűzések**

- A településfejlesztésbe **be kell vonni** a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket. (CF: **MM**)
- A lakosságot a képviselő-testület SZMSZ-e szerint **közmeghallgatásokon, lakossági fórumokon** kell tájékoztatni a községet érintő fontosabb beruházásokról, fejlesztési elképzelésekről. (CF: **MM**)

- A lakosság tájékoztatása során alkalmazni kell a hagyományos, mindenki által elérhető eszközöket, mint a **hirdetmény, szórólap, önkormányzati honlap, helyi médiákban** való megjelenés. (CF: **MM**)
- Fejleszteni kell, fenn kell tartani és folyamatosan karban kell tartani a település honlapját. (CF: (CF: **MM**).

A honlapon biztosítani kell a helyet

- a Képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatoknak,
- a vállalkozói térképnek,
- a turisztikai kiadványnak,
- a település intézményeinek,
- a helyi civil szervezeteknek,
- a településen megrendezett programoknak. (CF: **MM**.)

A településfejlesztés átgondoltsága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek **előtérbe**,

- melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek **alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási** feladatokhoz kapcsolódnak, vagy
- melyek **több** településfejlesztési, üzemeltetési **cél** megvalósítását is segítik,
- melyek a település fejlesztése szempontjából felállított **rangsorban elsőbbségi helyen szerepelnek.**

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen **gazdasági program**, valamint az éves **költségvetési tervek**, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – **figyelembe kell venni** a következőket:

- azokat a fejlesztéseket, programokat kell **előtérbe** helyezni,
 - melyek **alapvető lakossági igényt** elégítenek ki, a lakosság legszélesebb körében;
 - melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat **tartósan** (legalább 5 éven keresztül) a korábbi éveknél **magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással** számolhat, és/vagy
 - melyek hosszú távon a **népességszám** emelkedését illetve a népesség megtartását segítik elő,
 - melyek **munkahelyet teremtenek.**
- **háttérbe** kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek
 - a lakosság, vagy a vállalkozók **nagyon szűk** körét érintik, és mely fejlesztésekkel megvalósuló beruházás **aránytalan nagy működtetési** kiadásokkal jár,
 - során létrejött beruházás **üzemeltetése aránytalanul nagy terhet** ró az Önkormányzatra, és adott közszolgáltatás **más módon, kedvezőbb** anyagi feltételekkel biztosítható.

A településterv

Az Önkormányzat településterve a településfejlesztés egyik **alapidokumentuma**, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A képviselő-testület a 88/2021.(XII.9.) határozatával döntött a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendeletben meghatározott településfejlesztési terv és helyi építési szabályzat (továbbiakban együtt: **településterv**) **készítéséről**. A településterv készítése jelenleg a tervezés szakaszában van. Határidő. 2025. december 31.

A Képviselő-testület feladata, hogy a hatályos településrendezési tervvel és kapcsolódó fejlesztési tervvel **összhangban** valósítsa meg fejlesztési elképzeléseit, illetve az egyéb külsős fejlesztések, beruházások településrendezési tervvel való összhangját nyomon kövesse.

Felkészülés a pályázatokra

A Képviselő-testület mandátumának időszaka szükséges elérni azt, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a **pályázati tevékenység**.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a pályázatok **megírására és menedzselésére** a szükséges szakértelemmel és képességgel rendelkező **szervezetet** (önkormányzatok alapításában és tulajdonában működő Közép-Borsodi Területfejlesztési Nonprofit Kft) kell megbízni. (CF: **MM**)
- vizsgálni kell az adott fejlesztés **vármegyei, járási** fejlesztési programhoz való **illeszkedését**, szükség szerint gondoskodni kell a fejlesztés megfeleltetéséről, (CF: **M**)
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre az **előre elkészített terveket** alkalmazni kell, illetve ezeket **a tervdokumentációkat el kell készíttetni** – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő, (CF: **MM**)

A településfejlesztés, a pályázatok kidolgozása és megvalósítása során fontos és szükséges a helyi civil társadalom még szorosabb bevonása. Közös tervezéssel, pályázással esetlegesen egyes feladatok átadásával az eredményesebb településfejlesztés és –üzemeltetés elérése a cél.

Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település **általános fejlesztését segítik elő**, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése,
- építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- belterületi közutak felújítása,
- fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése,
- középületek és azok környezetének rendezése
- közvilágítás bővítése, felújítása,
- járdák építése, gyalogos átkelőhelyek létesítése,
- községi temető kialakítása,
- egységes, rendezett falukép kialakítása, fenntartása.

- gyakori áramszünet problémájának jelzése a szolgáltató felé (ebből adódóan előfordul a háztartásban meglévő elektronikai berendezések meghibásodása)

4.4. Az adópolitika célkitűzései

Szuhakálló Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen **befolyásolja** a településen keletkező **saját bevételt**, illetve hatással van a településen élő **magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire**.

A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja alakítani, hogy az, az Önkormányzat bevételi forrásai között meghatározó legyen, ugyanakkor az a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodjon.

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor a **helyi adóztatást, a helyi adópolitika kialakítását** befolyásoló, **meghatározó** kormányzati- jogalkotói döntésekre, szándékokra.

2024. évben a következő **helyi adónemekből** származott bevétel:

Közhatalmi bevételek 2024 (Ft)	
magánszemélyek kommunális adója	80 000
helyi iparűzési adó	18 245 176
telekadó	111 665 276
bírság-, pótlékbevétel	271 955
Közhatalmi bevétel összesen	130 262 407

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- minden évben, november 30-ig megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott **bevételszerzési lehetőségeket**, (CF: **MM**)
- adófajtánként meghatározza az **érintett adózói kör nagyságát**, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – **kedvezmények és mentességek rendszerét**, a várható **bevételeket** és az adóztatás miatt jelentkező **negatív hatásokat**, (CF: **MM**)
- adófajtákat összehasonlítva **dönt a bevezetendő**, illetve **fenntartandó adókról**, az adórendelet módosításokról, (CF: **MM**)
- csak olyan **adórendeleteket** fogad el, amely
 - a lakosság számára még **elviselhető anyagi terhet** jelent, elsődleges célként elkerülve a lakosság közvetlen adóztatását
 - **nem hat** a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek **gátjaként**,
 - **nem terheli** a vállalkozásokat a foglalkoztatottak számához kapcsolódva. (CF: **MM**)

Az adóbevételek **növelése érdekében** a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók **fizetési morálja javuljon**, ennek érdekében rendszeresen **tájékozik az adókintlévőségek** nagyságáról, a beszédre tett **intézkedésekről**, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért **eredményekről**, (CF: (CF: **MM**))

- az adóalanyok **teljes köre adóztatásra kerüljön**, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről, (CF: **M**)
- az **adózők tájékoztatást** kapjanak az **adóbevételek felhasználásról**, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást), (CF: **M**)
- a helyi adókról szóló 1990. évi C. tv. 8.§ (1) bek-e alapján a **beszedett helyi adó összegéről** a költségvetési beszámoló részeként a **település lakosságát tájékoztatni kell**. (CF: **MM**)

Egyéb, adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

Az egyéb adó, illetve adó jellegű bevételek esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóbevételek maximalizálására törekszik.

Az adóztatás során a Képviselő-testület évente vizsgálja

- a **megkeresésére fogatosított végrehajtási eljárás** (idegen bevételek) során beszedett bevételek nagyságát. (CF: **MM**)

4.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Szuhakálló község Önkormányzat Képviselő-testülete a gazdasági elképzelései között fontosnak tartja az egyes **közszolgáltatások** biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó intézkedéseket.

A Képviselő-testület – az **Mötv-ben** meghatározottakat követve - a következő **közfeladatok ellátására** vonatkozóan rendelkezik a gazdasági programban:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;

- a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- hulladékgazdálkodás.

Közigazgatás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a **Szuhakállói Közös Önkormányzati Hivatal** útján látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- az **ügyfélfogadási rend** működtetése a **Szuhakállói Kirendeltségen**, (CF: **MM**)
- a közigazgatás **személyi-, tárgyi feltételeinek** szinten tartásának, javításának támogatása (CF: **MM**)

A fejlesztési elképzelések vagy **pályázati támogatásból**, ennek hiányában **saját forrásból** valósulhatnak meg, ütemezve, fontossági sorrend szerint, egyéb **előbbre rangsorolt fejlesztési célok teljesítése után**.

Az épített és természeti környezet védelme

A Képviselő-testület az épített és természeti környezet védelme érdekében

- áttekinti a védelmet igénylő, vagy védelem alá vonandó építészeti, illetve természeti értékeket, (CF: **MM**)
- felülvizsgálja a helyi településtervet, (CF: **KM**)
- felülvizsgálja a településkép-védelmi rendeletét. (CF: **MM**)

Lakás- és egyéb önkormányzati helyiséggazdálkodás

Az Önkormányzat bérlakás állománnyal nem rendelkezik. A település közigazgatási területén szegregátum nem található.

Az önkormányzat a helyiséggazdálkodási tevékenysége során

- az egyéb, nem lakáscélú helyiségei kihasználása lehetőségeit rendszeresen megvizsgálja, a hasznosítás során figyelembe veszi a közszolgáltatások biztosításának elsőbbségét, majd a felesleges kapacitások gazdaságos kihasználására törekszik. (CF: **M**)

A fejlesztési elképzelések megvalósításra, **pályázati támogatásból kerülhet sor**, ennek hiányában **saját forrásból** valósulhatnak meg, ütemezve, fontossági sorrend szerint, egyéb **előbbre rangsorolt fejlesztési célok teljesítése után**.

A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

Az Önkormányzat biztosítja az **egészséges ivóvízellátás** szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás az Északmagyarországi Regionális Vízművek ZRt. (**ÉRV. Zrt.**) szolgáltatón keresztül történik. A **közkutak** üzemeltetését fenn kell tartani a jogszabályok által előírt körben, tekintettel a képviselő-testület döntéseire, melyekben a község közigazgatási területén található egyes közkifolyók megszüntetését kezdeményezte, azok indokolatlan üzemeltetése miatt.

A fejlesztési elképzelések – az üzemeltetési kiadások biztosításán túl- **anyagi forrást nem igényelnek.**

- Az ivóvízhálózatra még nem csatlakozott háztartásokat ösztönözni kell a rákötésre. (CF: **MM**.)

Csapadékvíz-elvezető rendszer

A belterületi **csapadékvíz-elvezetés átfogó rendezését**, pályázati források bevonásával kell megoldani.

A csapadékvíz-elvezető rendszer

- **karbantartása** indokolt az egész településen, (CF: **MM**)
- **kiépítése** szükséges a még hiányzó területen, (CF: **KM**)
- **egységes** települési csapadékvíz-elvezető rendszert kell kialakítani. (CF: **KM**)

A csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartását az **ingatlan tulajdonosai** a saját telkük előtt, egyéb helyeken az önkormányzat végzi.

A kiépítéshez, az egységes rendszer létrehozásához **pályázati lehetőségeket** kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani.

Csatornázás

A településen törekedni kell a teljes **szennyvíz-csatornahálózat** kiépítésére.

A csatornahálózat

- kiépítés előtt áll a településen (CF: **KM**.)

A kiépítéshez **pályázati lehetőségeket** kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani. A beruházás megvalósíthatósága érdekében vizsgálni kell a **társulásban való megvalósítás**, valamint az **állami beruházás** keretében történő kivitelezés lehetőségeit, a **pályázati feltételek** függvényében.

A köztemető fenntartás

Az Önkormányzat **kötelező feladatként** köteles ellátni a **köztemető** fenntartással kapcsolatos feladatokat.

A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok adódnak:

- Meg kell valósítani:
 - új, önkormányzati tulajdonú köztemető kialakítását, (CF: **MM**.)
 - az új temetőben urnatemető vagy urnafal létesítését, (CF: **MM**.),
 - az új temetőben ravatalozó építését, új kegyeleti hűtő beszerzése, (CF: **KM**.),
 - a temetőkert gondozását, (CF: **MM**.)
- az Önkormányzat és a helyi Görögkatolikus Egyházközség között 2022-ben, határozatlan időre kötött **megállapodás hatályosulását** az egyházi temető köztemetőként való használatáról időszakonként értékelni kell. (CF: **MM**.)

A helyi közutak és közterületek fenntartása

A Képviselő-testület a **helyi közutak fenntartásával** kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek.

- A belterületi utak, járdák **folyamatos karbantartása, felújítása. (CF: MM)**
- **Parkolók kialakítása, bővítése** a templom és a temető környezetében. (CF: **KM**)
- Utcák teljes körű aszfaltozása. (szennyvíz-csatorna hálózat beruházás megvalósulása során) (CF: **KM**),
- Közúti forgalmi jelző táblák cseréje, pótlása. (CF: **MM**)
- A **közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 34. § 2)** bekezdése alapján az önkormányzati közutak forgalmi rendjének szabályozását a Képviselő-testületnek **legalább öt évenként felül kell vizsgálnia, és ha szükséges, módosítania kell.** (CF: **MM**)
- járdaépítés folytatása a Kossuth úton, autóbuszöblök kialakítása, (CF: **MM**)
- gyalogos-átkelőhely létesítése az Izsó Miklós úton, (CF: **MM**)
- buszmegállók felújítása (CF: **MM**)
- köztéri parkok kialakítása. (CF: **KM**)

A közutak fenntartását, karbantartását a tevékenység volumenétől függően **saját erővel**, illetve **külső szolgáltatóval** kell végeztetni.

A szokásos mértékű **karbantartás saját forrásból** biztosítható, a teljes **felújítás csak pályázati forrásból.**

A Képviselő-testület kívánatosnak tartja a **közterületek** megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- fokozott figyelmet kell fordítani a **közterületek gondozására**, tisztán tartására, állagának megőrzésére, (CF: **MM**)
- be kell kapcsolódnia a más szervek által meghirdetett **település „virágosítási”** programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét, (CF: **M**)
- gondoskodni kell a **közterületek, intézményi területek fásításáról**, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról, (CF: **M**)
- figyelmet kell fordítani a **köztéri építmények** állagának megőrzésére, (CF: **MM**)
- egységes települési arculatot kell kialakítani (CF: **KM**):
 - karácsonyi díszkivilágítás bővítése,
 - utcatáblák és házsámok egységesítése,
 - MÁV-területek rendezése,
 - Vintertelepi önkormányzati tulajdonú ingatlan hasznosítása.

Különösen a következő közterületekre kell koncentrálni:

- Községháza környéke,
- önkormányzati intézmények környezete,
- Kastélykert,
- temető.

A közterület-fenntartási feladatokat az Önkormányzat látja el **állami támogatásból, saját forrásból és a közfoglalkoztatás keretei között.**

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **játszóterekkel** kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- játszóterek megújítása, különös tekintettel az óvodai játékokra, (CF: **MM**.)
- évente két alkalommal balesetvédelmi megelőző karbantartást kell végezni, (CF: **MM**.)

- játszótéri eszközök felülvizsgálatát (a 3 évente esedékes felülvizsgálatot) az MKEH által arra kijelölt szervezettel el kell végeztetni. (CF: **MM**)

A fenntartás költségeit **saját forrásból** kell fedezni.

A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A **köztisztaság és településtisztaság** fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Önkormányzati Hulladékkezelési Társulás keretei között **ismeretterjesztést** folytat, (CF: **MM**)
- a szolgáltatóval együttműködve a népszerűsíti a **szelektív hulladék- és zöldhulladékgyűjtést** (CF: **MM**)
- gondoskodik az önkormányzati **közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hó eltakarításáról**, (CF: **MM**)
- a közterületek **tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról** az önkormányzat gondoskodik. (CF: **MM**)
- Falurendezési napok kialakítása. Évi 2 alkalommal, önkéntes munkával, előre meghirdetett céllal pl: a Szuha medrének és környékének rendbetételét. (CF: **MM**)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból**, illetve a közfoglalkoztatás keretei között látja el.

A helyi tűzvédelem

Az Önkormányzat a helyi **tűzvédelmi feladatok** ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában
 - figyelemmel kíséri a **tűzvédelmi szabályzattal** való rendelkezést, (CF: **MM**)
 - **tájékoztatást kér** a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről, (CF: **MM**)
- - rendszeresen **ellenőrizteti, hitelesítetteti a tűzoltó készülékeket**. (CF: **MM**)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az Önkormányzat a helyi **közbiztonsági feladatok** ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- közterületi térfigyelő-rendszer üzemeltetése, (CF: **KM**),
- A polgárőr egyesület működésképpessé tétele, újra alapítása (CF: **KM**)
- támogatja a közbiztonság növelését segítő **programok, tájékoztatók** szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél, (CF: **MM**)
- javaslatokat, észrevételeket tesz a **rendőrség helyi munkájának** hatékonyabbá tételére, (CF: **MM**)
- évente beszámoló keretei között értékeli a község közbiztonsága érdekében végzett rendőrségi tevékenységet, feladatellátást, (CF: **MM**)
- felhívja a rendőrség figyelmét a **tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető** körülményekre, (CF: **MM**).

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban

Az Önkormányzat a következők szerint működik közre a helyi energiaszolgáltatásban:

- **pályázati lehetőségeket** keres az energiaellátás **korszerűsítésére**, szükség szerint energiahatékonyságot növelő átalakításokat végez intézményeiben, épületein, a környezetvédelmi szabályok megtartásával; (CF: **M**)
- folyamatosan figyelemmel kíséri a község közvilágítási rendszerét, a beérkezett hibabejelentéseket továbbítja a szolgáltató felé. (CF: **MM**)

Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában

Az Önkormányzat közreműködik a településen élő magánszemélyek foglalkoztatási problémáinak megoldásában. Az ellátott feladatokat a gazdasági program vonatkozó része tartalmazza.

Gondoskodás az óvodai feladatellátásról

Az Önkormányzat a köznevelési feladatellátás biztosítása, és színvonalának javítása, az intézmény fenntarthatósága és a feladatellátás helyi megvalósítása érdekében

- Az intézmény fenntartásának módját meghatározza (önálló, társulás keretei között, vagy feladat-ellátási megállapodás keretei közötti fenntartás) (CF: **MM**)
- intézkedéseket kezdeményezhet az intézmény **kihasználtságának** növelésére (CF: **MM**)

Az oktatási tevékenység biztosításához a következő **fejlesztésekre, felújításokra** van szükség:

- a köznevelési intézményben szükség szerinti, folyamatos korszerűsítés, szinten tartás, pályázati és saját forrásból. (CF: **KM**)

Általános iskolai oktatás

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és az önkormányzat között – a képviselő-testület által a 13/2013.(II.14.) határozattal jóváhagyott vagyonkezelési szerződés alapján, a Kazincbarcikai Pollack Mihály Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskolájának helyet adó, Szuhakálló Bajcsy-Zsilinszky u.47. sz. alatti, 210/2. hrsz. alatt felvett ingatlan vonatkozásában, az önkormányzatnak biztosítania kell az **ingatlan állagmegóvási, felújítási, fejlesztési munkálatait.** (CF: **MM**)

Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az Önkormányzat **kötelező feladata az egészségügyi alapellátás** biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

- Fenntartja **önállóan vagy társulásban**, illetve közreműködik a fenntartásában
 - a háziorvosi szolgálatot,
 - az iskola-egészségügyi ellátást,
 - a fogászati ellátást.
 (CF: **MM**)
- Támogatja az egészségügyi ellátás színvonalát szinten tartó, illetve növelő **fejlesztéseket** (rendelő eszközbeszerzés), ezekhez **pályázati lehetőségeket** keres, (CF: **KM**)

- **A parlagfű** elleni védekezésre kiemelt hangsúlyt fektet. Támogatja a témával kapcsolatos **ismeretterjesztést**, illetve a parlagfű terjedése ellen küzdő akciókat. (CF: **MM**)

Az egészségügyi ellátás biztosításához **fejlesztésekre, felújításokra**, a folyamatos szintentartás biztosítása mellett, **a ciklusban előreláthatólag nincs szükség.**

Gondoskodás a szociális ellátásról

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a **szociális alapellátások** biztosítását, olyan **szociális háló** megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A **Képviselő-testület és a polgármester** biztosítja az 1993. évi III. törvényben és a helyi rendeletben szabályozott rendszeres szociális ellátásokat. (CF: **MM**)
- A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – **felülvizsgálja** a helyi szociális ellátások rendszerét **meghatározó rendeletét**. (CF: **MM**)
- A helyi életviszonyokhoz igazodó, a törvényben nem szabályozott **új ellátásokat** biztosíthat, ennek viseli a költségeit. (CF: **KM**)
- A következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja önállóan, ellátási szerződéssel vagy társulás keretein belül: (CF: **MM**)
 - falugondnoki szolgáltatás,
 - házi segítségnyújtás,
 - szociális étkeztetés,
 - családsegítés és gyermekjóléti szolgálat.
- A **szociális alapszolgáltatások** körében az önkormányzat a települési hátrányainak csökkentése, a településen az életfeltételek javítása, a településen a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, az önkormányzat által önállóan, vagy társulás keretein belül biztosított szociális alapszolgáltatások kiépítésének és működtetésének elősegítése, a települési funkciók bővítése, a közösségfejlesztés, a helyi társadalom és a civil szféra erősítése, a településen a jobb életminőség elérése érdekében **falugondnoki szolgáltatást szervez és tart fenn, 2020. májusától**. (CF: **MM**)
- Nyugdíjasok támogatása, idősgondozás (CF: **MM**)
- Tovább bővülő, a lakosság széles körének elérhető támogatások biztosítása. (CF: **KM**)

A képviselő-testület a szociális ellátásokról való gondoskodás során elsősorban az éves **költségvetési törvényben**, számára erre a célra biztosított **bevételei forrást** használja fel, illetve ennek hiánya vagy elégtelensége esetén, a feladatellátás biztonságát, folyamatosságát egyéb, **saját bevételei terhére** biztosítja.

Gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- A kiskorúak családban való nevelése, veszélyeztetettségük kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a képviselő-testület **helyi gyermekvédelmi ellátórendszer**t működtet, mely keretei között biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó pénzügyi és természetbeli ellátásokat, (CF: **MM**)

- A képviselő-testület évente **tájékoztodik** a családsegítő és gyermekjóléti tevékenység községben elért eredményeiről, problémáiról, szükség esetén **intézkedéseket tesz, kezdeményez**, (CF: **MM**)
- A képviselő-testület évente **értékeli** az önkormányzat gyermekvédelmi- és gyámhatósági tevékenységét, (CF: **MM**)
- **Mini bölcsőde** kialakítása kedvező pályázat lehetőség és támogatás esetén. (CF: **KM**)
- Az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja: (CF: **MM**)
 - családsegítő szolgálat és gyermekjóléti szolgálat (társuláson belül, intézményfenntartó társulásban),
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - rendkívüli települési támogatás,
 - tanulást segítő támogatás,
 - gyermeknevelési hozzájárulás,
 - gyermekétkeztetés, szünidei étkeztetés,
 - Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerben való részvétel.

A képviselő-testület a gyermekvédelmi ellátásokról való gondoskodás során elsősorban az éves **költségvetési törvényben**, számára erre a célra biztosított bevételi forrást használja fel, mely elégtelensége esetén, a feladat ellátás biztonságát, folyamatosságát egyéb, **saját bevételei terhére** biztosítja. A Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat rendszerének működtetését az önkormányzat saját bevételei terhére biztosítja.

Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység, és a sport támogatása

Az Önkormányzat a **közművelődés és kultúra tevékenységekkel** kapcsolatban az önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- **Közművelődési munkatársat** foglalkoztat. (CF: **MM**)
- Közösségi színtér (művelődési ház) kialakítása ingatlanvásárlással, felújítással (CF: **KM**.)
- A **közösségi színtér eszközellátottságának biztosítása, fejlesztése**, ehhez azonban szükséges a meglévő vagyron megóvásának képessége. (CF: **KM**.)
- A településen lehetőség szerint ösztönözni kell a **szabadidős- kulturális – és sport tevékenységet**. Ennek formái a különböző, éves terv szerint szervezett programok, (CF: **MM**.)
- Civil szervezetek támogatása, munkájuk segítése. (CF: **MM**)
- Meglévő és kialakult **rendezvények megtartása**, bővítése. (CF: **MM**)
- **Fiatalok** szervezett sport- és **szabadidős tevékenységéhez** a feltételek megteremtése (Kastélykertben sportpályák létesítése – kosárlabda, tekepálya – szabadtéri sporteszközök (asztalitenisz) telepítése. (CF: **KM**.)

A feladatellátást **saját forrásból, kistérségi forrásból, pályázati támogatásból** lehet finanszírozni.

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a nemzetiségi ügyek ellátása körében eleget tesz a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvényben foglalt kötelezettségeinek, együttműködik Szuhakálló Község Roma Nemzetiségi Önkormányzattal (CF: **MM**.)

Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

A Képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében a **következő közszolgáltatásokat biztosítja**, illetve az **alábbi intézkedéseket** teszi a szolgáltatás színvonalának emelése érdekében:

- A Képviselő-testület, a Közös Hivatal és az egészségügyi, szociális ellátást végző intézmények, személyek **folyamatosan együttműködnek** egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében. (A kölcsönös együttműködés tapasztalatairól a testület legalább évente egy alkalommal meghallgatja az intézményvezetők, illetve a hivatalvezető **tájékoztatóját.**) (CF: **MM**)
- **Támogatja** azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőréssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos **felvilágosító, tájékoztató, segítő** tevékenységre irányulnak. (CF: **M**)
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a **helyi sporttevékenységgel** kapcsolatos feladatokat, melynek keretein belül biztosítja a mozgáshoz való **helyszínt.** (CF: **M**)
- -A kulturális rendezvények sorába épüljenek be a **dohányzás-, alkohol-, drog-fogyasztással összefüggő prevenciós programok.** (CF: **MM**)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

4.6. Befektetés-támogatási politika célkitűzései

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **befektetés-támogatási politikai** célkitűzéseit a következők szerint határozza meg:

- A Képviselő-testület törekszik arra, hogy a befektetők számára a település **kedvező feltételeket** biztosítson. (CF: **MM**)
- Az Önkormányzat az **ipari terület kijelölésével**, az infrastrukturális beruházásokkal támogatja a befektetni szándékozókat. (CF: **MM**)

5. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege

5.1. Kiadások

A gazdasági program **egyes célkitűzései pénzkidadás nélkül**, míg más célok **jelentős költségek árán** valósíthatók meg. A gazdasági programban megfogalmazott célkitűzések, az éves **költségvetési rendeletekben** kerülnek konkretizálásra, a megvalósításukhoz szükséges előirányzat hozzárendelésével, fedezet biztosításával.

5.2. Bevételek

A gazdasági program egyes célkitűzéseinek megvalósításhoz a szokásos költségvetési forrásokon túl egyéb jelentős bevételek, elsősorban **pályázati források is szükségesek**, az előző pontokban felsorolt beruházások jelentős része enélkül megvalósíthatatlan.

Mindenképpen figyelemmel kell lenni arra, hogy a felsorolt beruházások nem egyszerre, hanem évek alatt valósulhatnak meg, de az **éven túli kötelezettségvállalások** meghatározzák, az éves döntési lehetőségeket.

A megfogalmazott célok eléréséhez **nagyfokú és eredményes pályázati lehetőségekre és tevékenységekre** van szükség.

Összegzés

Szuhakálló község Önkormányzata 2024-2029 közötti gazdálkodási lehetőségeit, fejlesztési elképzeléseit egyértelműen **meghatározzák** az önkormányzat adottságai: a **központi támogatásoktól**, a sikeres **pályázati tevékenységtől** való függés, a **saját bevételek jelentős arányú működési célú felhasználása**.

Az önkormányzatnak törekednie kell a központi költségvetésen túli támogatásokon túli **bevételek növelésére**, a **kiadások mérséklésére**. Megfelelő kommunikációval, a **nyilvánosság bevonásával**, világos, korrekt képet kell adni, az önkormányzati döntések háttéréről, okairól és várt-várható hatásairól.

A gazdasági programban megfogalmazott célok, feladatok nagy része az éves költségvetések során végrehajthatók, az általános működési kiadások között fedezetük biztosítható.

Az **alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási** feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések, igények pályázati támogatás nélkül nem megvalósíthatók.

A 2024-2029 közötti időszakra megfogalmazott célok akár egy részének is teljesülése, sikeressé teheti az önkormányzati ciklusban végzett tevékenységet.

Szuhakálló, 2025. 03. 14.

Dávid István
polgármester

1. melléklet

Mindenképpen megvalósítandó célfokozatok (jele: MM)

	Megnevezés	Forrás		
		saját	hitel	pályázat
1)	Járdaépítés folytatása a Kossuth úton, autóbuszöblök kialakítása	+		+
2)	Új, községi temető kialakítása és ravatalozó építése	+		+
3)	Közösségi színtér (művelődési ház) kialakítása ingatlanvásárlással, felújítással	+		+
4)	Belterületi utak, járdák folyamatos karbantartása, felújítása, útépités, kerékpárút építés	+		+
5)	A csapadékvíz-elvezető rendszer <ul style="list-style-type: none"> ▪ karbantartása az egész településen, ▪ kiépítése szükséges a még hiányzó területen. 	+		+
6)	Közúti forgalmi jelző táblák cseréje, pótlása	+		
7)	Játszóterek fenntartása, fejlesztése, különös tekintettel az óvodai játékokra	+		+
8)	Karácsonyi díszkivilágítás bővítése			+
9)	Kötelező- és alapfeladat-ellátást biztosító intézményi ingatlanok állagmegóvási, felújítási, fejlesztési munkálatait, energiahatékonyságukat célzó fejlesztések	+		+

2. Település fenntartás, önkormányzati működés során jelentkező szolgáltató jellegű tevékenységek

	Megnevezés	Forrás		
		saját	hitel	pályázat
1)	Fel kell tüntetni az Önkormányzat honlapján a Vállalkozói térképet , továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is.	-	-	-
2)	Támogatni kell az idegenforgalom-, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket , biztosítani kell a megfelelő média-nyilvánosságot	-		-
3)	Népszerűsíteni kell , illetve vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet	-	-	-
4)	A helyi ipar, vállalkozások számára a településen kijelölt külön terület kialakítása	-	-	-
5)	A hivatalos honlap fenntartása	-	-	-
6)	A helyi ipar, vállalkozások segítése	-	-	-
7)	A helyi gazdaság megerősödésének segítése	-	-	-
8)	Közszolgáltatások megtartása, munkahelyek megőrzése	-	-	-
9)	Közfoglalkoztatást szervezése	-	-	-
10)	Együttműködés a munkaügyi szervezettel	-	-	-

11)	Köztéri építmények állagának megőrzése	-	-	-
12)	Közterületek gondozása, tisztán tartására	-	-	-
13)	Az Önkormányzat és a helyi Egyházközség közötti megállapodásban foglaltak teljesítése, az egyházi temető köztemetőként való használatára, a temető fejlesztése	-	-	-
14)	A közigazgatás tárgyi feltételeinek szinten tartása, javítása	-	-	-
15)	A helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségek felülvizsgálata, az adózás rendszerének folyamatos nyomon követése	-	-	-
16)	A pályázatok benyújthatósága érdekében a tervdokumentációk készíttetése	+		
17)	A pályázatok megírására és menedzselésére irányuló megbízás	+		
18)	A településfejlesztésbe a helyi lakosság bevonása, a nyilvánosság biztosítása	-	-	-
19)	A szelektív- és zöld hulladékgyűjtés népszerűsítése	-	-	-
20)	Gondoskodás közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hóeltakarításról	-	-	-
21)	A tűzvédelmi előírásoknak megfelelés	-	-	-
22)	A közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezése	-	-	-
23)	A polgárőrség működésének támogatása	-	-	-
24)	Javaslatok, észrevételek megfogalmazása a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére, a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre való figyelem felhívás	-	-	-
25)	A köznevelési feladatellátás	-	-	-
26)	Intézkedések az óvoda kihasználtságának növelésére	-	-	-
27)	Az egészségügyi alapellátás biztosítása.	-	-	-
28)	Parlagfű elleni védekezés	-	-	-
29)	Az 1993. évi III. törvényben szabályozott rendszeres szociális ellátások biztosítása	-	-	-
30)	„Szépkorúan is éld az életed!” program kidolgozása,			
31)	A helyi gyermekvédelmi ellátó rendszert működtetése	-	-	-
32)	A szabadidős- kulturális – és sport tevékenység szervezett formában való működtetése	-	-	-
33)	A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok érvényesülésének biztosítása	-	-	-

A bevonandó forrásoknál azok kerültek megjelölésre, melyek a szokásos, éves költségvetésben tervezett költségeken túli kiadást igényelnek.